

חוק אכיפה סביבתית- תנאי כשירות ותכני הכשרה

הכשרה בסיסית לפקח (קורס בסיסי)

א. תפיסת תפקיד, מבואות וסמכויות

א.1. נושאים

1. אוריינטציה לתפקיד
2. מבואות ורקע בחקיקה.
3. רקע בקיימות ובהגנה על הסביבה
4. סמכויות. (סמכויות שוטר)

א.2. תכני הכשרה מחייבים

א.2.א. אוריינטציה לתפקיד הפקח ולסביבת העבודה

תת נושאים	מס' שעות	נושא ראשי
	1 ש"א	פתיחה + סקירה על מבנה ההכשרה
<ul style="list-style-type: none"> - תפיסת תפקיד הפקח הסביבתי - מטרת ורציונל התפקיד - דגשים מרכזיים לתפקיד - ההבדל בין פיקוח עירוני לפיקוח סביבתי 	3 ש"א	אוריינטציה לתפקיד הפקח הסביבתי
<ul style="list-style-type: none"> - שילוב בין פיקוח סביבתי לעבודת הרשות - גורמים מרכזיים בסביבת העבודה של הפקח (ממשקי עבודה) 	3 ש"א	הכרת סביבת העבודה
<ul style="list-style-type: none"> - ניהול רגשות - אסרטיביות - יישום הסמכויות למול חשודים/מעוולים 	3 ש"א	סדנת שרות

א.2.ב. מבוא ורקע לחקיקה - מקור הסמכות, מבוא לחוק ומשפט

תת נושאים	מס' שעות	נושא ראשי
<ul style="list-style-type: none"> - חוקי מדינה, חוקי יסוד, חוקי עזר - מבנה היררכי של חוקים - אופן קריאת החוקים - חוק כבוד האדם וחירותו - המשפט הציבורי - מבנה העבירה וסוגיה - משפט פלילי ומשפט אזרחי - דיני עונשין - מקורות דיני העונשין - סייגים לאחריות פלילית - צדדים לעבירה - פגיעות בסדרי שלטון והמשפט 	7 ש"א	רקע כללי בחקיקה ודיני עונשין
<ul style="list-style-type: none"> - הנחות יסוד (כלפי אזרח וכלפי איש מרות) - עקרונות היסוד של חסד"פ מעצרים - המשקה של עקרונות היסוד להוראות חוק - יסוד כבוד האדם - אתיקה בתפקיד הפקח - סמכויות פקח על פי סעיף 4 לחוק 	7 ש"א	מבוא לסמכויות אכיפה
<ul style="list-style-type: none"> - דיני ראיות - מבוא לדיני ראיות - אמצעי הוכחה - סוגי ראיות - כשרות עדים - אבות הפסול - כיצד בית המשפט שוקל ראיות 	7 ש"א	דיני ראיות

א.2.ג. רקע בקיימות

תת נושאים	מס' שעות	נושא ראשי
<ul style="list-style-type: none"> - תמונת מצב עולמית, ארצית ומקומית - תפקיד הרשות המקומית כמבצעת מדיניות - בנושא פיתוח בר קיימא - מיפוי גורמים מוסדיים וממשלתיים העוסקים - בקיימות וחיבורן לעבודת הרשות המקומית - ערכי טבע בסביבה הבנויה - מפגעים סביבתיים 	7 ש"א	רקע בקיימות ובהגנה על הסביבה
<ul style="list-style-type: none"> - הכרות עם מפגעים סביבתיים בשטח - דגשים לעבודת הפקח למול המפגעים השונים - טיפים לאיסוף ראיות ולביצוע חקירה 	5 ש"א	סיור לימודי - הכרות עם מפגעים סביבתיים והתמודדות עימם בשטח

א.2.ד. סמכויות אכיפה

נושא ראשי	מס' שעות	תת נושאים		
עיכוב	7 ש"א	- הגדרת עיכוב		
		- עיכוב לחיפוש במקום ולבדיקת מסמכים		
		- נוהל עיכוב		
		- משך העיכוב		
		- דו"ח על העיכוב		
		- המשמעות לפי החוק והפסיקה של שימוש בכח סביר בעת ביצוע עיכוב לפי סעיף 75(ג) לחסד"פ (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו, 1996		
		- הבחנה בין סמכות מעצר לסמכות עיכוב		
		- תרגול הפעלת סמכות עיכוב		
		חיפוש ע"פ צו	-	- סמכויות נילוות לחיפוש
				- סמכות חיפוש בשעת חירום
- מהי סמכות הכניסה ללא צו, כפי שמופיע בסעיף 4 (א) (4) לחוק הנדון				
חיפוש	7 ש"א	- מהו צו חיפוש		
		- מילוי צו חיפוש כולל הוצאת צו חיפוש מבית משפט		
		- סמכות לפי צו חיפוש (סעיף 24 (א) (1) לפסד"פ (מעצר וחיפוש) תשכ"ט 1969		
		- נוהל בעריכת חיפוש		
		- טכניקות לביצוע חיפוש		
		- דו"ח חיפוש		
		- משמעות סעיף 28 (לפסד"פ (מעצר וחיפוש) תשכ"ט 1969		
		- כניסה למקום, בהתאם לסעיף 45 לפסד"פ (מעצר וחיפוש) התשכ"ט 1969		
		תפיסת חפצים	7 ש"א	- מהי סמכות התפיסה
				- מהו חפץ
- מתי פקח רשאי לתפוס חפץ				
- לימוד הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש בשינויים המחייבים				
- מילוי דו"ח תפיסה וסימון				
- מהו מוצג				
- שרשרת המוצג, הטיפול במוצג				
- שיטות סימון חפצים				
- תהליך תפיסה בדגש על שמירת הערך הראייתי של החפץ כולל נושא התיעוד				
- תרגול: חיפוש במקום + תפיסת חפצים				

<ul style="list-style-type: none"> - זכות השתיקה - חובת האזהרה - זכות היועצות עם עו"ד - הבסיס החוקי לחקירה - מבוא לחקירה - מבוא לתשואול - שיטות תשואול - רישום דו"ח זכ"ד - דפוסי התנהגות של חשודים - חוק חקירת חשודים - גביית הודעות והודיות - הטיפול בתלונה ובתיק תהליך החקירה כולל פעולות חקירה ומיצוייה ומבנה החקירה ותיק החקירה - תרגול תהליך חקירה – תשואול, גביית הודעות ורישום זכ"ד ודו"ח תשואול 	<p>21 ש"א</p>	<p>חקירה ותשואול</p>
<ul style="list-style-type: none"> - פתיחת משפט - טענות מקדימות - חובת ההוכחה וחובת הראיה - איך להשיב על האשמה - פרשת ההגנה – התשובה לאשמות - טענת אליבי - כוחה של הודייה - הסיכומים - הכרעת הדין - גזר הדין - סיכומים לעונש - תרגול – הופעה בבית משפט 	<p>7 ש"א</p>	<p>הליך הדיון בבית משפט</p>

א. חיקוקי הסביבה

a. נושאים/חיקוקים

- חוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984: עבירות לפי סעיף 13(א)(1) עד (3) ו-5, (ב)(1) ו-3) ו- (ג), וסעיף 15.
- חוק לסילוק ולמיתוזר צמיגים, תשס"ז-2007: עבירות לפי סעיף 15(א)(1), (3) ו-4) ולפי סעיף 15(א)(5) לחוק האמור, לעניין דיווח לפי סעיף 9(ב) לאותו חוק, וכן עבירות לפי סעיף 16 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.
- חוק הפיקדון על מיכלי משקה, תשנ"ט-1999: עבירות לפי סעיף 18(א)(3) וכן עבירות לפי סעיף 19 לחוק האמור לעניין העבירות האמורות.
- חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1956 (בנושא מפגעי רעש בלבד): למעט עבירה לפי סעיף 11(א)(2).
- חוק הגנת הצומח, תשט"ז-1956.
- פקודת היערות.
- פקודת המכרות: עבירות לפי סעיפים 111, 111א ו-111ב.
- חוק הדרכים (שילוט), תשכ"ו-1966.
- חוק איסוף ופינוי פסולת מיחזור
- חוק שמירת הסביבה החופית
- חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, תשנ"ז-1997.

b. תנאי כשירות

- עובד רשות מקומית, אשר מלאו לו 21 שנה.
- אזרח או תושב קבע בישראל.
- בעל כשירות רפואית מתאימה.
- שולט בשפה העברית, ולגבי רשויות בהן השפה המדוברת אינה עברית – שולט גם בשפה זו.
- סיים לימודי חובה בישראל במוסד חינוך מוכר או המציא אישור ממושרד החינוך על השכלה כללית שוות ערך לכך.
- בעל השכלה תיכונית של 12 שנות לימוד. (עדיפות לבעלי תעודת בגרות ולבעלי רקע או השכלה אקדמית בתחומים הבאים: איכות סביבה, מדעי הטבע, חקלאות, הנדסה כימית, מדעי החברה וכל תחום רלבנטי אחר.)

c. תכני הכשרה מחייבים

נושא ראשי	מס' שעות	תת נושאים
חוק שמירת הניקיון (הגנת הסביבה) - הגדרות (סעיף 1 לחוק) צו ניקוי	7 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - יסודות העבירה בחוק שמירת הניקיון. ○ השלכה – ראיות פוזיטיביות (תיעוד עבירה אקטיבית). ○ פסולת – ראיות לכוונה לייתר את החומר המושלך. ○ רשות הרבים – על פי הגדרה. - אחריות נושא משרה בתאגיד (ראשי רשויות)
חוק הדרכים (שילוט)	2 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - פרוצדורת הוצאת צו. - דרכי אכיפה (אכיפה פלילית + יישום) - הגדרות (ע"פ סעיף 1 בחוק) - הגדרת רשות התמרור - גביית הודעות לעניין דרך כדרך בינעירונית, אבחנה מול שילוט בתחום רשות מוניציפאלית (אגרה=רשיון=היתר סמכות למתן היתר)
חוק סילוק ומיחזור צמיגים	2 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - אפיון השיטות לאחסון ופינוי צמיגים. דרישות רישום מסמכים בכפוף לחוק אכיפת החוק במסלול הפלילי (החקירתי לעומת ברירות משפט)
חוק הפיקדון על מיכלי משקה	2 ש"א	
חוק למניעת מפגעים	2 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - מקורות רעש - השלכות בריאותיות של רעש - יסודות העבירה (רעש) - תקנות למניעת מפגעי רעש - הגדרות
חוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים **	4 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - הגדרות - מטרת החוק - חוק העבירות המינהליות - פטורים מהאיסור - כללים למתן קנס - סמכויות פקח
שמירת הסביבה החופית **	2 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - הגדרות : - הגדרת פעולות – פגיעה בסביבה החופית. - הגדרת תחום גיאוגרפי ומונחי מפתח. - לקונות בחוק (עיקור מתוכן כתוצאה מקיומם של היתרים מקבילים) - צו עשה מתוקף חוק שמירת הסביבה החופית
חוק הגנת הצומח	2 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - נגע הסגר מהו, אופן ההפצה, השלכות כלכליות - ביולוגיה ומחזור חיים של תדקונית הדקל האדומה - תיאור מצב קיים, אופן התמודדות עם המזיק, ניטור
תקנות הגנת הצומח	2 ש"א	<ul style="list-style-type: none"> - חומרים כימיים – הסבר כללי - קבוצות חומרים

- תהליך רישום תכשיר הדברה לחקלאות ותווית אריזה		
- העץ - חשיבותו ותרומתו לנוף - תרומת עצים לסביבה - התפתחות וגידול עצים - הכרת עצים - מיקום העצים בגן ובנוף - טיפול בעץ הצעיר והמבוגר - גיזום עצים - טיפול אורטופדיה בעצים - העתקת עצים - הערכת עצים – ערך כלכלי ונופי, הערכת עצים מסוכנים - תקנות וחוקים להגנת צמחים - נוהלים בעבודת פקידי היערות בשלב תיכנון, בקשות, ערר וכו'	3 ש"א	פקודת היערות
- האספקט המשפטי - מחצבות חוקיות - חציבה וכרייה בלתי חוקית - אכיפה וענישה	2 ש"א	פקודת המכרות
יסודות העבירה אכיפה וענישה	2 ש"א	חוק פינוי ואיסוף פסולת מחזור
- מסירת הודעות ברירת משפט - תרגול מסירת הודעות ברירת משפט	7 ש"א	מסירת הודעות ברירת משפט

** חוקי החופים יילמדו במסגרת הקורס, אולם רק עבור פקחים הבאים מרשות שיש לה חוף (ים תיכון, כנרת, ים סוף, ים המלח)

ב. הכשרה לרופאים וטרינריים

א. חיקוקים

- חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1997 והתקנות שהותקנו לפיו.

ב. תנאי כשירות

- עובד רשות מקומית, אשר מלאו לו 21 שנה.
- אזרח או תושב קבע בישראל.
- בעל כשירות רפואית מתאימה.
- שולט בשפה העברית, ולגבי רשויות בהן השפה המדוברת אינה עברית – שולט גם בשפה זו.
- סיים לימודי חובה בישראל במוסד חינוך מוכר או המציא אישור ממושרד החינוך על השכלה כללית שוות ערך לכך.
- רופא וטרינר לפי חוק הרופאים הוטרינריים, תשנ"א-1991.

ג. תכני הכשרה מחייבים

- הכשרת המבואות (סעיף א' בקורס הבסיסי) + תכני ההכשרה שלהלן.
- הנושא "אוריינטציה לפיקוח על חוק צער בע"ח" יבוא במקום הנושא "אוריינטציה לתפקיד הפקח".

תת נושאים	מס' שעות	נושא ראשי
	3 ש"א	אוריינטציה לפיקוח על חוק צער בע"ח
<ul style="list-style-type: none">- מבוא – רווחת בע"ח ואכיפת הנושא בעולם ובארץ- סקירת עיקרי החוק כולל איסור על התעללות בבעלי חיים- סקירת קובצי החוק והתקנות- אכיפה בהעדר סעיפים ברורים- תפיסת בע"ח	3 ש"א	אכיפת חוק צער בע"ח